

Kart

Økt 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
21

OPPVARMING: KART BLANCHE

Dette skal skje:	Elevene beveger seg på gulvet/bakken og følger instruksjoner med utgangspunkt i de fire himmelretningene, samt X- og Y-akse.
Du trenger:	Laminerte gulvark: nord, sør, øst, vest, X-akse, Y-akse, 1, 2, 3, 4, 5, A, B, C, D, E (+F, G, H, I, J, 6, 7, 8, 9, 10). En «geograf-caps» (KÅL-capsen). Maskeringstape (innendørs), farget vann (utendørs).
Forbered i forkant:	Print og laminer evt. ekstra gulvark: F, G, H, I, J, 6, 7, 8, 9, 10
Forbered i rommet:	Plasser himmelretningene riktig (bruk kompass) på gulvet/på bakken. Lag en X- og Y-akse med tape /farget vann, og plasser bokstavarkene med lik avstand langs X-aksen og tall-arkene med lik avstand langs Y-aksen. Dersom øvelsen gjøres innendørs festes arkene med tape, dersom utendørs med stein e. l.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom inne eller ute.

VEILEDNING:

Be elevene om hjelp til å forklare de ulike retning på gulvet/bakken: himmelretninger (nord, sør, øst, vest) og x – aksene og y – aksene med tall og bokstaver.

Veileder tar på geograf-capsen og instruksjonene begynner. Forklar at elevene skal følge instruksjonene til geografen, som innebærer å mime/leke at de gjør ulike ting, samtidig som de forflytter seg til i forhold til himmelretningene i rommet, X- og Y-aksen. Når geografen roper ut: «Kart blanche!» skal elevene bevege seg fritt – som de vil.

Husk å legge til ekstra utfordring og elementer i rommet etter hvert, slik at det fortsatt er utfordrende og gøy. Velg et utvalg av instruksjonene under (eller fra økt 1-4). Finn gjerne på egne instruksjoner!

- Finn en partner og hopp mot øst
- Se hvor mange i klassen vi klarer å få plass til på C5 – koordinaten
- Plant et tre langs 3-aksen
- Lag ei gruppe, ta hverandre i hendene og gå langs A-aksen, 5-aksen, E-aksen og 1-aksen.
- Alle står på hver sin koordinat
- Hopp når du passerer C3 – aksene
- Gå sakte mot nord
- Kart blanche!
- Klatre opp et fjell i nord-øst
- Svøm i en sjø i A1, A2 eller A3
- Hopp mot sør-vest
- Stå i frys langs D-aksen

REFLEKSJON: KARTKJENNSKAPSVEGG

Dette skal skje:	Elevene deler kartkjennskapen sin på veggen.
Du trenger:	Papirrull, penner/tusj/farger, papir i ulike farger, lim, tape, sakser, noe å henge papirrullen opp på veggen med (tape, heftmasse/lærertyggis eller tegnestifter).
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Heng papirrullen opp på veggen, så lang at alle kan skrive og tegne på den samtidig. Evt. på gulvet, og at den henges opp etterpå.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

Alle tar med seg skolekartet sitt bort til kartkjennsapsveggen.

1. Gruppene viser fram kartet sitt, og klassen inviteres til å fortelle hva de liker med de ulike kartene. Veileder framhever det som er bra i hver gruppe. Spør: Hva var vanskelig med å lage kart av uteområdet? Hva kunne gjort det enklere? Hvilke områder på kartet gjør deg glad? Hva føler du når du kommer bort til hovedinngangen på skolen? Husker du hva du følte når du kom til hovedinngangen på første skoledag (Minn dem på tema 11: Oppdrag skolestart)?
2. Gi alle noen minutter ved kartkjennsapsveggen, til å fylle inn mer av det de vet og har fått kjennskap til om kart etter økta i dag. Be elevene finne seg noe å skrive/tegne med og gå fram til kartkjennsapsveggen og skriv/tegn. Dersom det er trangt kan de skrive/tegne på lapper som de fester til rullen etter hvert.
3. Heng opp skolekartene i klasserommet.

NOTATER

Kart

Økt 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
21

HOVEDAKTIVITET: KARTLEGGING AV SKOLEOMRÅDET

Dette skal skje:	Elevene går en runde ute for å notere seg skoleområdet med tegning, tekst og foto før de går inn og lager kart av skoleområdet.
Du trenger:	Blyanter og notatblokk til hver elev. Ett nettbrett til å ta bilder med til hver gruppe. Papirrull til å lage kart til hver gruppe. Masse materiell til å lage kartene, som for eksempel fargeblyanter, tusjer, fargestifter, farga papir, sakser og lim.
Forbered i forkant:	Se til at nettbrettene er fulladet.
Forbered i rommet:	Utendørs: Sett fram Gullkista og legg kartene og arkene med symboler oppi. Legg utstyrspakka til hver gruppe klar. Innendørs: legg materiellet klart på hver pult, A3 – rutenett og tegneutstyr.
Slik ser rommet ut:	Utendørs/Klasserommet

VEILEDNING:

1. Start utendørs. Forklar at de i grupper skal lage et kart over skolens område, sett i fugleperspektiv. De skal prøve å få med både naturlige omgivelser (trær, vann, skog osv.) og menneskeskapte omgivelser (veier, bygninger, gjerder, lekestativer osv.). Forklar at de først kan gå en runde ute og notere seg det som er viktig å få med på kartet, både ved å tegne og notere i boka og ved å fotografere med nettbrett. Deretter skal de få gå inn og lage kartet. Minn om at de vil få god bruk for den inngående kjennskapen til skolens område seinere.
2. Del inn i grupper, gi alle elever hver sin notatbok og blyant, samt et nettbrett til hver gruppe.
3. Sett gruppene i gang med sonderingsrunden utendørs. Etter hvert som de er klare for å gå inn (ca 15 min), gå videre til steg 2. Dersom det finnes et loftsvindu, toppen av en akebakke eller et annet utkikkspunkt som gir tilnærmet fugleperspektiv så tilby gjerne elevene å få gå dit.
4. Hver gruppe setter seg samlet for å lage kartet sitt innendørs. De kan gjerne jobbe på gulvet, eller på sammenslåtte pulter. Tilby store papirark eller papirrull, farget papir, tape, lim, tusjer, fargestifter m.m. Minn alle om at fotografiene og notatene kan være nyttige å se på. Gruppene lager kartene sine. Hjelp til bare hvis det er nødvendig.

NOTATER